

ISSN 0903-7772

MEDICINALBERETNING

for Færøerne 2003

Udarbejdet af landslæge Høgne Debes Joensen, Tórshavn
Medical Report 2003 from the Chief Medical Officer in the Faroes

INDHOLDSFORTEGNELSE

	side	
Landslægeembedet	-	3-4
Topografi	-	5
Folketallet, levendefødte og døde	-	6
Fødselsstatistik	-	7
Levendefødte	-	7
Fødselsoverskud	-	7
Dødfødte	-	7
Dødfødselshyppighed	-	7
Fødte udenfor ægteskab	-	8
Sygehusfødsler	-	8
Dødfødselshyppigheden 1981-02	-	9
Døde pr. 1000 lev.f. i 1. leveuge 1981-02	-	9
Perinatal dødelighed 1981-02	-	9
Spædbørnsdødelighed 1981-02	-	10
Abortindgreb.....	-	11
Sterilisationer	-	12-13
Dødelighed	-	14
Antal døde	-	14
Spædbørnsdødelighed	-	14
Forventet middellevetid	-	14-15
Dødsårsager 1996 - 1999	-	16-19
Retslægelige ligsyn	-	20
Dødsfald ved ulykkestilfælde	-	20
Færdselsulykker	-	20
Brug af sikkerhedssele	-	20-21
Nedstyrtning og fald	-	21
Forbrændning/ røgforgiftning	-	21
Forfrysning	-	21
Sammentrykning af brystkasse	-	21
Alkoholforgiftning	-	21
Selvmord	-	21
Drab	-	21
Naturlig død	-	21
Uoplyst døds måde	-	21
Retslægelige obduktioner	-	21
Udeladte retslægelige ligsyn	-	21
Ligsynslov m.v.	-	21
Anmeldelsespligtige sygdomme, epidemier m.v. ..	-	22
Gonorrhoe	-	22
Syfilis	-	22
Chlamydia	-	22
Meningococsygdom	-	22
Hepatitis	-	22
AIDS	-	23
HIV-positive	-	23
HIV-test	-	23
Pertussis	-	23
Ornithosis ("Nátasjúkan")	-	24

Botulisme	-	24
VTEC	-	24
Tuberkulose	-	24-25
Vaccinationer mod gul feber	-	25
Kirkegårde	-	25
Institutioner for mindre børn	-	25
Medicinalpersonale	-	26
Sygehuslæger	-	26
Kommunelæger	-	26
Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen	-	26
Tandlæger	-	26
Jordemødre	-	26
Apotekervæsenet	-	26-27
Ikke indregistreret medicin	-	27
Særtilskud til medicin	-	27
Det permanente medicintilskudsudvalg	-	27
Registreringsnævnet	-	27
Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel ..	-	27
Klager over autoriseret sundhedspersonale.....	-	28
Helbredsbedømmelser	-	29
Retslig virksomhed	-	29
Medicolegale ligsyn	-	29
Kørekortssager	-	29
Tvangsindlæggelser	-	29
Sager vedr. avlingstidspunkt	-	29
Ligpas	-	29
Resumé	-	30
Summary	-	31
Bilag I (Befolkningens bevægelser 2003)	-	32

LANDSLÆGEEMBEDET

Landslægeembedet er en statslig institution under Sundhedsministeriet og hører i faglig henseende under Sundhedsstyrelsen.

Til embedet er der udover landslægen knyttet to deltidsansatte ikke-lægelige overassistenter (sekretærer), og disse har en ugentlig arbejdstid på tilsammen 38 timer.

Landslægen fungerer som **rådgiver** for statslige myndigheder samt Færøernes Landsstyre og de kommunale myndigheder i lægelige, hygiejniske, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

Landslægeembedet fører på sundhedsstyrelsens vegne **tilsyn** med den virksomhed, der udøves på Færøerne af autoriseret sundhedspersonale (læger, sygeplejersker, tandlæger, apotekere m. fl.). Landslægen yder **bistand** til rets- og politi-myndighederne i retsmedicinske og lignende sager. Desuden udarbejder landslægen **årlige medicinalberetninger** for Færøerne. Embedslægeinstitutionerne i Danmark er som helhed ophørt med at udarbejde årsberetninger. På Færøerne har man valgt indtil videre at fortsætte med at udgive årlige medicinalberetninger.

Det er hensigten i de kommende medicinalberetninger at medtage flere data vedrørende sundhedssektoren, især hvad angår sygehussektoren. Muligvis vil nogle data fra socialområdet tillige blive præsenteret.

Dette er den nuværende landslæges **25.** medicinalberetning.

Landslægen er som følge af paragraf 9 i Anordning for Færøerne om forsikring mod følger af ulykkestilfælde nr. 389 af 15.11.1966 medlem af **Færøernes Ulykkesforsikringsråd**. De øvrige medlemmer er sorenskriveren og tre medlemmer, valgt af lagtinget. Rådet træffer afgørelser om tilkendelse af invalidepension. Endvidere træffer rådet afgørelser i henhold til ulykkesforsikringsanordningen. I 2003 afholdt Færøernes Ulykkesforsikringsråd 35 møder, ved hvilke der blev behandlet 2.031 sager (mod 1.822 i 2002), heraf **691 sager vedrørende invalideforsikringslovgivningen, 1.275 vedrørende ulykkesforsikringsordningen** og 65 sager vedrørende andre, især generelle spørgsmål.

Herudover er landslægen bl.a. medlem af Færøernes sterilisationsnævn, Færøernes nævn for børneforsorg, Færøernes karantænekommission, det permanente medicintilskudsudvalg på Færøerne, registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter på Færøerne, og deltager jævnligt i de årlige Nordiske Medicinaldirektørmøder.

Den 1. juni 1995 trådte lov nr. 316 af 17. maj 1995 om sundhedsvæsenet på Færøerne i kraft. Efter denne lov fastsætter Færøernes hjemmestyre regler om sundhedsvæsenets opgaver, ydelser og administration.

Landslægeembedet har i 2003 fået forelagt 11 sager, hvor Færøernes Landsstyre har anmodet om **udtalelser bl.a. vedr. nye love, cirkulærer** m.v. med henblik på ikrafttræden for Færøerne (8 i 2002).

Landslægen har i 2003 deltaget i bl.a. følgende **møder, symposier m.v. udenfor Færøerne:**

Regionsmøde vedrørende miljømedicin, København 25. marts 2003.

Fællesmøde Region 4, København 8. maj 2003.

Møde i Embedslægevæsenets ledelsesgruppe, København 28. maj 2003

Kontaktforum for sundhedsplanlægning, København 12. juni 2003.

Beredskabskursus for embedslæger, Hotel Nyborg Strand 19.-20.06.2003.

Centralt kontaktforum for smitsomme sygdomme, København 26. august 2003.

Nordisk Medicinaldirektørmøde i Oslo, 27. - 29. august 2003.

Centralt kontaktforum for sundhedsplanlægning og forebyggelse, København 3. september 2003.

Centralt kontaktforum for tilsyn, København 28. oktober 2003.

Møde i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn, København 5. november 2003.

Undervisningsdag for embedslæger om smitsomme sygdomme, Odense 26. november 2003.

Centralt kontaktforum for sundhedsplanlægning og forebyggelse, København 2. december 2003.

TOPOGRAFI

Færøerne - landslægeembedets arbejdsområde - består af 18 øer samt et større antal holme, strandpiller og skær. Det samlede areal er 1399 km². Den største ø er Streymoy på 374 km². Øgruppen ligger i Nordatlanten mellem 61° 24' og 62° 26' nordlig bredde. Vestligste og østligste punkter ligger på henholdsvis 7° 41' og 6° 15' vestlig længde.

Øerne er af vulkansk oprindelse og opbygget af plateau-basalter. Alderen af den vulkanske virksomhed ansættes til ældre tertiær, 50-60 millioner år. Øernes geologiske opbygning er enkel med vekslende lag af basalt (lava) og tuf (vulkansk aske). Efter at den vulkanske virksomhed var ophørt, satte de nedbrydende kræfter ind. Udsat for angreb af is - Færøerne har haft deres egen lokale nedisning -, luft, vind, regn og havets brænding fremkom de nuværende landskabsformer med karakteristiske fjorde, dale, fjelde, indsøer og stejle forbjerger.

Den gennemsnitlige højde er 300 m, og det højeste fjeld, Slættara-tindur, er 882 m.

Den totale kystlængde er 1100 km, og det er otte gange så langt som den teoretisk korteste, hvilket giver tydeligt indtryk af arealets stærke opdeling.

Beliggenheden i Nordatlanten er isoleret, idet der er 300 km til det nærmeste beboede område, Shetlandsøerne. Til Island er afstanden 450 km og til Norge 675 km, medens sejldistancen til København er ca. 1500 km.

Øernes placering betinger et klima af udpræget oceanisk natur med ringe forskel på koldeste og varmeste måned, godt 7 grader.

På Færøerne er den længste dag 19½ og den korteste 5 timer.

Folketallet, levendefødte og døde

Vedrørende folketallet ved årets begyndelse og afslutning m.v. for året 2003 henvises til Bilag I.

Folketallet	pr. 31.12.2003	48.205

Efter delvis jordemødrenes og delvis Landsfólkayvirlitsins tal var fordelingen af levendefødte og døde som følger:

Levendefødte	708

Døde	412

FØDSELSSTATISTIK

Fødselsoverskud

Fødselsoverskuddet i 2003 (levendefødte minus døde) var 296. Bevægelsen af dette tal har i de senere år været følgende:

2003	296
2002	302
2001	280
2000	360
1999	251
1998	279
1997	303
1996	299
1995	305
1994	330

Efter fødselsanmeldelserne og sognepræsternes indberetning fødtes der i **2003** på hele Færøerne 708 levende børn.

Levendefødte børn

Antallet af levendefødte børn har i de senere år været som følger:

2003	708
2002	716
2001	630
1996 - 00:	gennemsnitlig pr. år 668
1991 - 95:	- - 751
1986 - 90:	- - 862
1981 - 85:	- - 717
1975 - 80:	- - 760
1971 - 75:	- - 796

Dødfødte børn

Antallet af **dødfødte** i 2003 var 1 (en dreng). Med tallene 708 levendefødte og 1 dødfødt fås en dødfødselshyppighed på 1,4 ‰.

Dødfødselshyppighed

Dødfødselshyppigheden har gennem de senere år været:

2003	1,4 ‰
2002	2,8
2001	3,2
2000	2,9
1999	9,5
1998	6,2
1997	1,5
1996	4,3
1995	9,2
1994	4,5

De skematiske uddrag af fødselsanmeldelserne viser, at jordemødrene i 2003 betjente 696 fødende kvinder, der fødte 709 børn, hvoraf 708 var levendefødte og 1 dødfødt.

Børn født udenfor ægteskab

373 børn, dvs. 52,7%, er fødte uden for ægteskab i 2003. Tallene for børn fødte uden for ægteskab har gennem de senere år været som følger:

2003	52,7 %
2002	50,7
2001	50,0
2000	41,1
1999	50,0
1998	50,8
1997	47,0
1996	48,8
1995	46,0
1994	44,6

706, dvs. 99,7 % af samtlige **fødsler har fundet sted på sygehuse** i 2003. Tallene gennem de senere år har i øvrigt været følgende:

2003	99,7 %
2002	99,4
2001	99,5
2000	99,7
1999	99,5
1998	99,7
1997	99,9
1996	99,6
1995	100,0
1994	99,7

Man har bl.a. med Yearbook of Nordic Statistics (NOMESCO) som udgangspunkt fremstillet følgende tabeller, hvor dødfødsels-hyppighed, døde pr. 1.000 levendefødte i første leveuge, perinatal dødelighed og spædbørnsdødelighed i perioden 1986 - 2002 sammenlignes med tal i de øvrige nordiske lande:

Dødfødselhyppigheden i de nordiske lande (pr.1000 fødte)

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	7,5	3,9	4,5	4,0	3,7	2,8
Danmark	4,9	4,8	4,6	4,6	..	..
Grønland	6,4	9,2	4,0	8,1	..	..
Island	3,8	3,2	2,7	3,5	..	..
Norge	5,8	4,7	4,3	4,1	..	..
Sverige	3,9	3,8	3,4	3,7	..	..
Finland	3,9	3,3	2,9	3,7	..	..
Åland	4,3	3,2	3,7	1,4	..	..

(.. = uoplyst)

Døde pr. 1000 levendefødte i de nordiske lande i den første leveuge

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	5,9	6,7	4,5	1,2	0,0	1,4
Danmark	3,8	3,8	3,2	3,0	..	..
Grønland	15,5	13,7	17,9	11,2	..	..
Island	3,1	3,7	2,5	2,1	..	..
Norge	3,8	3,3	2,8	2,1	..	..
Sverige	3,6	3,1	2,4	1,7	..	..
Finland	3,5	3,5	2,7	2,1	..	..
Åland	4,3	1,9	1,2	2,1	..	..

Perinatal dødelighed (dødfødte plus døde i første leveuge) i de nordiske lande pr. 1000 fødsler.

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	13,3	10,6	9,0	5,2	3,7	4,2
Danmark	8,6	8,6	7,0	7,6	..	..
Grønland	21,8	22,8	21,9	19,6	..	..
Island	6,8	6,8	5,2	5,7	..	..
Norge	9,5	7,9	7,0	6,2	..	..
Sverige	7,5	6,9	5,8	5,4	..	..
Finland	7,5	6,4	5,7	5,8	..	..
Åland	9,3	5,0	4,9	3,5	..	..

**Spædbørnsdødelighed i de nordiske lande
(døde pr. 1000 levendefødte under 1 år)**

	<u>1981/85</u>	<u>1986/90</u>	<u>1991/95</u>	<u>1996/00</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>
Færøerne	9,2	9,0	6,1	1,8	0,0	2,8
Danmark	7,9	7,9	5,0	..	..	..
Grønland	32,7	19,7	28,5	16,8	..	..
Island	6,2	6,0	4,8	3,5	..	..
Norge	8,1	7,8	5,3	4,1	..	..
Sverige	6,8	5,9	5,0	3,6	..	..
Finland	6,3	5,9	4,8	3,9	..	..
Åland	8,6	4,4	3,7	3,5	..	..

Vedrørende dødsfødsler og spædbørnsdødelighed på Færøerne 1961 - 90 henvises i øvrigt til Bilag VI, side 56-71 i landslægens årsberetning for 1989-90, hvor der findes uddrag af foredrag over emnet holdt ved en konference i Island 1990.

ABORTINDGREB

På Færøerne er anordning nr. 228 af 20. juni 1959 om ikrafttræden på Færøerne af lov om foranstaltninger i anledning af svangerskab v.m. stadig gældende. Ifølge denne anordning kan bestemmelse om svangerskabsafbrydelse træffes af en sygehusoverlæge ansat på et af de færøske sygehuse, dersom afbrydelsen er nødvendig for at afværge alvorlig fare for kvindens liv eller helbred og såfremt tilfældet er begrundet i sygdom, og dette er konstateret på et af de i loven omhandlede sygehuse.

Dersom en kvinde i andre tilfælde ønsker sit svangerskab afbrudt, må afgørelsen herom træffes efter samråd mellem den autoriserede læge, der foretager indgrebet, og en anden autoriseret læge.

Svangerskabsafbrydelse må kun ske på sygehuse.

Embedet ophørte fra 2001 med at udarbejde abortstatistik, men henviser til den fremtidige færøske sygehusstatistik, udarbejdet indenfor sygehusvæsenet.

STERILISATIONER

Vedrørende sterilisationer er anordning nr. 73 af 14. marts 1968 om ikrafttræden for Færøerne af lov om sterilisation og kastration stadig gældende. Ifølge anordningen kan sterilisation af en kvinde foretages uden tilladelse, når forhold af udelukkende eller ganske overvejende lægelig karakter nødvendiggør forebyggelse af svangerskab for at afværge fare for hendes liv eller for alvorlig og varig forringelse af hendes helbred. Sterilisation må i andre tilfælde kun foretages efter tilladelse fra Sterilisationsnævnet.

Færøernes sterilisationsnævn afholdt i 2003 3 møder. Nævnet imødekom sterilisationsansøgninger fra 39 kvinder og 21 mænd.

Tallene for imødekomne ansøgninger på Færøerne har været følgende:

	Mænd	Kvinder	Ialt
2003	21	39	60
2002	17	31	48
2001	14	47	61
2000	17	35	52
1999	9	50	59
1998	16	60	76
1997	12	49	61
1996	9	60	69
1995	13	59	72
1994	8	59	67

Der udførtes i alt 45 sterilisationsindgreb på Færøerne i 2003, heraf 14 mænd og 31 kvinder.

Til sammenligning med de øvrige nordiske lande bringes på de følgende to sider tabel og figur over **udførte sterilisationsindgreb** fra NOMESKOS "Helsestatistik for de nordiske lande 2000":

Sterilisationer 1985-2000, tabel

Table 2.7 Sterilizations 1985-2000
Sterilisationer 1985-2000

	Denmark ¹⁾	Faroe Islands ²⁾	Greenland	Finland	Of which Åland	Iceland ³⁾	Norway	Sweden ⁴⁾
Men								
Mænd								
1985	4 348	3	..	558	-	31	2 525	1 624
1990	3 543	8	..	596	-	28	2 070	1 697
1995	5 256	3	4	800	-	87	2 697	1 507
1999	5 884	7	11	1 795	2	200	3 416	1 463
2000	5 544	14	18	1 769	2	..	3 244	..
Women								
Kvinder								
1985	5 919	10	..	8 675	8	595	7 490	6 224
1990	5 080	46	..	12 887	8	543	6 166	6 338
1995	4 815	60	67	10 554	31	553	4 525	5 919
1999	5 395	57	86	9 037	27	560	4 761	4 931
2000	5 101	29	127	8 703	31	..	4 512	..
Total								
I alt								
1985	10 267	13	..	9 233	8	626	10 015	7 848
1990	8 533	54	..	13 483	10	571	8 236	8 035
1995	10 071	63	71	11 354	31	640	7 222	7 426
1999	11 279	64	97	10 832	29	760	8 177	6 394
2000	10 645	43	145	10 472	33	..	7 756	..
[2000]								
<i>Per 1.000 in the age group</i>								
<i>Pr. 1 000 i alderen</i>								
Men								
Mænd								
25-34	3.0	-	1.0	1.0	-	1.4	1.9	0.3
35-44	8.6	0.6	1.9	2.8	1.1	4.4	5.9	1.4
45-54	2.1	-	0.5	0.7	-	0.9	2.0	0.6
Women								
Kvinder								
25-34	4.8	5.5	14.3	6.3	2.4	7.0	3.6	1.8
35-44	7.8	5.5	10.5	16.6	15.3	22.3	9.6	6.0
45-54	0.6	0.4	0.7	1.0	0.5	3.3	0.8	0.5

1 Includes sterilizations performed in hospitals. The figures for 1985 and 1990 concerning men include only sterilizations performed during hospitalization.

2 Rates are for 1998.

3 Figures for 1998 and 1999 are preliminary. Rates are for 1997.

4 Rates are for 1999.

1 Omfatter sterilisationer udført på sygehuse. Tallene for 1985 og 1990 for mænd omfatter kun sterilisationer, der er udført under indlæggelse.

2 Raterne er for 1998.

3 Tallene for 1998 og 1999 er foreløbige. Raterne er for 1997.

4 Raterne er for 1999.

Sources: D: National Board of Health; FI: Chief Medical Officer; G: Chief Medical Officer; F & Å: STAKES;
Kilder: National Research and Development Centre for Welfare and Health; I: Directorate of Health;
N: Statistics Norway; S: National Board of Health and Welfare

DØDELIGHED

Der **døde** ifølge dødsattesterne i alt på Færøerne i **2002** 414 (214 mænd og 200 kvinder). Sundhedsstyrelsens tal for 2003 foreligger endnu ikke. Man er vidende om 1 person med bopæl på Færøerne i 2002, der døde under sådanne omstændigheder, at liget ikke er fundet.

Ifølge embedets opgørelse døde der i 2002 to børn under 1 år på Færøerne (to drenge), ét indenfor det 1. levedøgn og ét mellem 7 og 28 dage. Vedrørende dødsårsagerne for de to børn fandtes: ét døde af hydrocephalus og ét af epidermolysis bullosa (junctional type).

Spædbørnsdødelighed

Spædbørnsdødeligheden for hele Færøerne i 2002 var således 0,28%. I de senere år har spædbørnsdødeligheden været følgende:

2002	0,28 %
2001	0,00
2000	0,00
1999	0,15
1998	0,00
1997	0,44
1996	0,29
1995	0,31
1994	0,60
1993	0,79

Forventet middellevetid

Forventet middellevetid i de nordiske lande ved 0 år i 1986-99, 1991-95 og 1996-00 fremgår af følgende tabel fra NOMESKO's "Helsestatistik for de nordiske lande 2000":

Middellevetiden 1986-2000, tabel

Table 2.3 Average life expectancy 1986-2000
Middellevetiden 1986-2000

Age	Men					Women				
	0	15	45	65	80	0	15	45	65	80
<i>Denmark</i>										
1986-90	71.9	57.8	29.7	14.1	6.4	77.7	63.4	34.5	17.9	8.1
1991-95	72.5	58.3	30.1	14.2	6.4	77.8	63.5	34.5	17.7	8.1
1998/99	74.0	59.6	31.2	14.9	6.6	78.8	64.3	35.2	18.1	8.5
1999/00	74.3	59.9	31.4	15.0	6.7	79.0	64.4	35.3	18.1	8.5
<i>Faroe Islands</i>										
1986-90	72.8	59.2	30.1	14.5	6.7	79.6	65.5	36.3	18.2	7.7
1991-95	73.3	59.2	31.1	14.8	6.8	80.3	66.0	37.9	19.0	8.5
1996-00	75.2	60.7	32.2	15.5	7.0	81.4	66.8	37.4	19.4	8.8
<i>Greenland</i>										
1986-90	60.7	48.5	24.6	10.6	4.4	68.4	53.8	28.7	13.7	5.4
1991-95	62.3	49.6	25.5	10.4	4.8	68.3	55.5	28.0	12.6	5.4
1996-00	62.8	50.3	26.2	11.1	5.0	68.0	55.0	27.6	12.5	5.3
<i>Finland</i>										
1986-90	70.7	56.4	28.8	13.6	6.1	78.8	64.4	35.3	17.6	7.5
1991-95	72.1	57.7	30.0	14.2	6.3	79.7	65.2	36.1	18.2	7.7
1999	73.7	59.2	31.2	15.2	6.6	81.0	66.5	37.3	19.3	8.2
2000	74.1	59.6	31.6	15.5	6.6	81.0	66.4	37.3	19.4	8.2
<i>Åland</i>										
1986-90	76.6	62.3	33.8	17.0	7.5	83.5	68.7	39.2	21.4	10.0
1991-95	78.7	64.2	35.1	17.9	8.5	84.8	70.1	40.6	21.8	9.8
1996-00	75.8	61.3	32.7	16.2	7.1	82.5	67.6	38.4	20.5	9.0
<i>Iceland</i>										
1986-90	75.0	60.7	32.5	15.8	7.3	80.1	65.8	36.6	19.1	8.8
1991-95	76.3	61.9	33.4	16.4	7.3	80.8	66.3	37.0	19.3	8.7
1998/99	77.5	62.9	34.1	16.7	7.1	81.4	66.8	37.5	19.5	8.4
1999/00	77.6	63.1	34.6	17.3	7.5	81.4	66.7	37.3	19.5	8.4
<i>Norway</i>										
1986-90	73.1	59.0	30.8	14.5	6.5	79.7	65.5	36.3	18.6	8.1
1991-95	74.4	60.1	31.6	15.0	6.5	80.4	66.0	36.8	19.0	8.3
1999	75.6	61.2	32.7	15.7	6.6	81.1	66.6	37.4	19.5	8.5
2000	76.0	61.5	33.2	16.1	6.8	81.4	66.8	37.6	19.7	8.6
<i>Sweden</i>										
1986-90	74.4	60.1	31.7	15.1	6.5	80.2	65.8	36.7	18.9	8.2
1991-95	75.6	61.2	32.6	15.7	6.8	81.0	66.5	37.3	19.4	8.6
1999	77.1	62.5	33.7	16.5	7.0	81.9	67.3	37.9	19.9	8.8
2000	77.4	62.8	34.0	16.7	7.1	82.0	67.4	38.0	20.1	8.9

Sources: The central statistical bureaus
Kilder: De statistiske centralbureauer

Nedenfor bringes tabeller over dødsårsagerne på Færøerne udarbejdet i Sundhedsstyrelsen baseret på dødsattesterne for 1996 - 1999. (Færinger døde i Danmark er medregnet). Tabeller for årene 2000 og 2001 foreligger ikke endnu.

Dødsårsager 1996

	M	K	I alt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	-	1	1
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	2	-	2
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	3	5	8
Ondartet svulst i endetarm	2	2	4
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	8	17
Ondartet svulst i knogler og hud	1	2	3
Ondartet svulst i brystkirtel	-	5	5
Ondartet svulst i livmoderhals	-	3	3
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	9	-	9
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	19	17	36
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	2	2	4
Godartede og uspecificerede svulster	-	1	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	1	2
Sukkersyge	6	3	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	1	-	1
Mentale lidelser	2	4	6
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	4	2	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	4	2	6
Iskæmiske hjertesygdomme	65	40	105
Andre hjertesygdomme	8	16	24
Karsygdomme i hjerne	18	13	31
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	5	-	5
Andre kredsløbssygdomme	2	-	2
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	1	-	1
Lungebetændelse	9	12	21
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	5	12
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	-	1
Sygdomme i lever og galdeveje	4	2	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	-	2	2
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	1	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	1	1
Sygdomme hos nyfødte	1	3	4
Senilitet uden oplysning om sindsygdome	-	1	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	4	9
Motorkøretøjsulykker	2	2	4
Andre ulykker	11	2	13
Selvmord	3	-	3
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	217	168	385

Dødsårsager 1997

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	1	-	1
Tuberkulose	1	-	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	1	5
Ondartet svulst i mavesæk	5	2	7
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	6	11
Ondartet svulst i endetarm	-	1	1
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	12	2	14
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	14	-	14
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	14	8	22
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	3	8
Godartede og uspecificerede svulster	1	1	2
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	-	1
Sukkersyge	2	3	5
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	-	1	1
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	2	2	4
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	-	2	2
Iskæmiske hjertesygdomme	63	38	101
Andre hjertesygdomme	12	10	32
Karsygdomme i hjerne	25	19	44
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	4	8
Andre kredsløbssygdomme	2	1	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	3	-	3
Lungebetændelse	14	8	22
Bronkitis, udvidede lunger og astma	4	4	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	2	-	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	2	1	3
Sygdomme i lever og galdeveje	1	3	4
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	1	4
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	1	1
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	1	3	4
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	-	-	-
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	1	-	1
Andre medfødte misdannelser	2	-	2
Sygdomme hos nyfødte	-	-	-
Senilitet uden oplysning om sindssygdom	-	-	-
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	5	3	8
Motorkøretøjsulykker	4	2	6
Andre ulykker	10	4	14
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	229	142	371

Dødsårsager 1998

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	1	1
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	3	-	3
Ondartet svulst i mavesæk	7	2	9
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	3	8
Ondartet svulst i endetarm	3	-	3
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	7	5	12
Ondartet svulst i knogler og hud	-	-	-
Ondartet svulst i brystkirtel	-	3	3
Ondartet svulst i livmoderhals	-	1	1
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	1	1
Ondartet svulst i blærehalskirtel	6	-	6
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	17	9	26
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	1	4	5
Godartede og uspecificerede svulster	2	2	4
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	2	2	4
Sukkersyge	8	1	9
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	-	-
Mentale lidelser	5	7	12
Hjernehindebetændelse	1	-	1
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	3	6
Gigtfeber og følgetilstande	-	-	-
Blodtryksforhøjelse	2	1	3
Iskæmiske hjertesygdomme	49	40	89
Andre hjertesygdomme	12	14	26
Karsygdomme i hjerne	17	19	36
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	4	1	5
Andre kredsløbssygdomme	1	2	3
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	-	1	1
Lungebetændelse	6	5	11
Bronkitis, udvidede lunger og astma	7	9	16
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	6	-	6
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	2	5
Nyrebetændelse	1	-	1
Infektiose nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	3	2	5
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	-	1
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	2	2	4
Senilitet uden oplysning om sindsygdom	-	2	2
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	9	-	9
Motorkøretøjsulykker	1	-	1
Andre ulykker	7	9	16
Selv mord	2	-	2
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	208	157	365

Dødsårsager 1999

	M	K	Ialt
Infektionssygdomme (excl. tuberkulose)	2	2	4
Tuberkulose	-	-	-
Ondartet svulst i mundhule og spiserør	4	2	6
Ondartet svulst i mavesæk	2	1	3
Ondartet svulst i tarme, undtagen endetarm	5	5	10
Ondartet svulst i endetarm	1	5	6
Ondartet svulst i strubehoved, luftrør, bronkier, lunger	9	6	15
Ondartet svulst i knogler og hud	3	1	4
Ondartet svulst i brystkirtel	-	6	6
Ondartet svulst i livmoderhals	-	2	2
Ondartet svulst i andre dele af livmoder	-	2	2
Ondartet svulst i blærehalskirtel	10	-	10
Ondartet svulst i andre og uspecif. lokalisationer ..	22	21	43
Ondartet svulst i lymfatiske og bloddannende væv	5	4	9
Godartede og uspecificerede svulster	1	-	1
Endokrine lidelser og mangelsygdomme	1	5	6
Sukkersyge	6	4	10
Sygdomme i blod og bloddannende organer	-	1	1
Mentale lidelser	5	-	5
Hjernehindebetændelse	-	-	-
Sygdomme i nervesystem og sanseorganer	3	4	7
Gigtfeber og følgetilstande	1	-	1
Blodtryksforhøjelse	1	3	4
Iskæmiske hjertesygdomme	49	32	81
Andre hjertesygdomme	12	13	25
Karsygdomme i hjerne	18	20	38
Sygdomme i arterier, arterioler og kapillærer	1	4	5
Andre kredsløbssygdomme	-	-	-
Akutte luftvejsinfektioner, incl. influenza	2	5	7
Lungebetændelse	7	7	14
Bronkitis, udvidede lunger og astma	3	5	8
Andre sygdomme i åndedrætsorganer	1	1	2
Sygdomme i mundhule, spiserør og mavesæk	1	1	2
Sygdomme i lever og galdeveje	2	1	3
Andre sygdomme i fordøjelsesorganer	3	5	8
Nyrebetændelse	-	-	-
Infektiøse nyresygdomme og sten i urinorganer	-	-	-
Andre sygdomme i urin- og kønsorganer samt brystkirtel	2	5	7
Svangerskabs- og fødselskomplikationer hos moderen ..	-	-	-
Sygdomme i hud, knogler, bevægelsessyst. og bindevæv	1	1	2
Medfødte misdannelser i hjerte og kredsløbsorganer ..	-	-	-
Andre medfødte misdannelser	-	-	-
Sygdomme hos nyfødte	1	-	1
Senilitet uden oplysning om sindssygdom	1	-	1
Symptomer og mangelfuldt defineret tilstande	4	2	6
Motorkøretøjsulykker	4	3	7
Andre ulykker	9	2	11
Selv mord	-	-	-
Andre ydre årsager	1	-	1
TOTAL	203	181	384

Medens der for perioden 1976-90 noteredes et fald i forventet middellevetid for færøske mænd, er billedet nu vendt, idet der både for mænds og kvinders vedkommende er tale om en stigning fra 1986-90 til 1996-00 på henholdsvis 2,4 og 1,8 år ved alderen 0.

Retslægelige ligsyn

Dødsfald ved ulykkestilfælde

Der forekom i 2003 13 dødsfald ved ulykkestilfælde blandt de 23 retslægelige ligsyn.

Antal retslægelige dødsfald ved ulykkestilfælde har de senere år været:

	Dødsfald ved ulykkestilfælde	Heraf motorkøretøjsulykker
2003	13	3
2002	14	2
2001	9	4
2000	12	3
1999	14	7
1998	6	1
1997	15	7
1996	23	4
1995	11	2
1994	18	6

En opgørelse for perioden 1.1.1986 - 31.12.2003 over **brug af sikkerhedssele** blandt førere eller passagerer, der døde ved motorkøretøjsulykker, viser følgende:

Sikkerhedssele/styrthjelm benyttet	9
Sikkerhedssele/styrthjelm ej benyttet	44
Uoplyst	13

Det skønnes, at omkring halvdelen af de 44 trafikdræbte, der ikke benyttede sikkerhedssele, ville være kommet fra ulykken med livet i behold, dersom selen var blevet anvendt. Over en 17-årig periode ville selen således sandsynligvis kunne have reddet godt 20 personer, fortrinsvis helt unge mennesker, dersom den var blevet anvendt.

Det må derfor stadig anses for at være påtrængende nødvendigt med en kraftig henstilling til såvel førere som passagerer i motorkøretøjer om, at de **altid anvender sikkerhedssele**, såvel i forbindelse med korte som lange køreture.

Et dødsfald i 2003 skyldtes **nedstyrtning/fald**.

Tre dødsfald var forårsaget af **forbrændning**.

To dødsfald skyldtes **drukning**.

Ét dødsfald som følge af **Isobutan og Butanforgiftning**.

To dødsfald som følge af **alkoholforgiftning**.

Ét dødsfald indtraf på grund af **kraniebrud** (arbejdsulykke).

Selv mord

Der forekom tre tilfælde af selvmord i 2003.

Antallet af selvmord har i de senere år været:

2003	3
2002	4
2001	0
2000	2
1999	0
1998	2
1997	2
1996	3
1995	5
1994	2

Der forekom intet tilfælde af **drab** i 2003. Det sidste drab på Færøerne fandt sted for 15 år siden - i 1988.

I 5 tilfælde blev døds måden i 2003 efter retslægeligt ligsyn (i nogle tilfælde med efterfølgende obduktion) rubriceret som **naturlig død**.

Der forekom to tilfælde af **uoplyst døds måde** i 2003.

I 2003 blev der foretaget fire **retslægelige obduktioner**.

Antal tilfælde, hvor politiet efter stedfunden indberetning efter ligsynslovens paragraf 3, stk. 1 meddelte, at indberetningen ikke gav anledning til retslægeligt ligsyn, **udeladte retslægelige ligsyn**, var 12 i 2003 (i 2002 16).

15. maj 2001 trådte anordning nr. 286 af 20. april 2001 vedr. **lov nr. 402 af 13. juni 1990 om ligsyn** m.v. i kraft på Færøerne.

ANMELDESESPLOIGTIGE SYGDOMME, EPIDEMIER

Siden 1997 har anmeldelse af kønssygdomme skullet foretages på blanket til epidemiologisk afdeling, Statens Seruminstitut. Efter henvendelse fra landslægen til Statens Seruminstitut har man fået oplyst, at der ikke har været anmeldt noget tilfælde med syfilis på Færøerne i perioden, og antallet af anmeldte **syfilistilfælde** gennem de seneste 11 år har været 0.

Antallet af anmeldte tilfælde af **gonnøre** har været:

2003	0
2002	0
2001	0
2000	4
1999	0
1998	0
1997	1
1996	0
1995	1
1994	0

Siden oktober 1988 har man på laboratoriet, Landssjúkrahúsið, foretaget analyser af prøver for **chlamydia trachomatis** ved ELISA metoden. 01.07.2001 skiftede man til analysemetode med DNA teknik, og der findes nu flere positive prøver.

Antal analyser samt positive prøver siden 1992 har været:

	Antal prøver	positive	%
2003	603	87	14,4
2002	724	80	11,0
2001	589	74	12,6
2000	503	36	7,2
1999	513	43	8,2
1998	428	32	7,6
1997	389	20	5,1
1996	428	30	7,0
1995	380	29	7,6
1994	429	28	6,5

Individuelt anmeldte tilfælde af smitsomme sygdomme

Individuelt anmeldte tilfælde af smitsomme sygdomme (blanket- anmeldelser) fordeler sig således i 2003:

Af **encephalitis acuta** anmeldtes 0 tilfælde i 2003 (0 i 2002).

Der anmeldtes i 2003 et tilfælde af **meningococsepsis** (1 i 2002) og intet af **purulent meningitis** (1 i 2002).

Der anmeldtes et tilfælde af **hepatitis A** og et af **Hepatitis B** i 2003 (0 i 2002).

Hepatitis B-vaccinationer foretoges der 22 af i 2003 ved medicinsk afdeling, Landssjúkrahúsið, Tórshavn.

Tilfælde af AIDS og HIV-positive

Intet tilfælde af AIDS anmeldtes i 2003.

Antal anmeldte tilfælde de sidste 10 år har været:

	Mænd	Kvinder
1994	0	1
1995	0	2
1996	0	0
1997	0	0
1998	0	0
1999	0	0
2000	0	0
2001	0	0
2002	0	0
2003	0	0

Embedet er bekendt med ét tilfælde af HIV-positive for 2003.

Antal tilfælde de seneste år har været:

	Mænd	Kvinder
1994	1	0
1995	0	0
1996	1	0
1997	0	0
1998	0	0
1999	0	0
2000	1	0
2001	0	0
2002	0	0
2003	1	0

Antal udførte **HIV-test** ved de færøske sygehuslaboratorier fordeler sig således i 2002:

donorer	andre us. ej anonyme	Ialt
2.284	395	2.679

Af tilfælde med **pertussis** (kighoste) i 0-12 måneders alderen anmeldtes 0 tilfælde i 2003 (0 i 2002).

Af **ornithosis** ("nátasjúka") blev der anmeldt to tilfælde i 2003 og hidtil i år (pr. 26.04.03) intet.

Antallet af ornithosistilfælde de senere år har været:

2003	2
2002	0
2001	0
2000	0
1999	1
1998	0
1997	0
1996	0
1995	0
1994	1

Af **VTEC** (Vero Toxinproducerende E. coli) tilfælde anmeldtes intet tilfælde i 2003 (2 i 2002).

Af **campylobacter** infektion anmeldtes et tilfælde i 2003 (0 i 2002).

Der anmeldtes 0 tilfælde af **botulisme** i 2003 (0 tilfælde i 1998-2002, 1 tilfælde i 1997, 0 i perioden 1990-96, 3 i 1989).

Der anmeldtes 1 nyt tilfælde af **tuberkulose** i 2003. Antallet af nyanmeldte tilfælde har de senere år været følgende:

2003	1
2002	0
2001	1
2000	6
1999	2
1998	3
1997	0
1996	0
1995	2
1994	0

I 2003 anmeldtes der intet dødsfald på grund af tuberkulose (ét i 1992, det eneste gennem de sidste 12 år). I løbet af 2003 undersøgte på tuberkulosestationen 66 ikke tidligere undersøgte personer (mod 159 i 2002), heri ikke medregnet Calmette-vaccinationer og tuberkulinreaktioner. Der BCG-vaccineredes i 2003 ved tuberkulosestationen 22 personer (10 i 2002).

Ved udgangen af 2003 fandtes på Færøerne ifølge beretning fra Tuberkulosestationen 1 kendt åbent tuberkulose tilfælde. Gennem de senere år har disse tal udgjort:

2003	1
2002	5
2001	6
2000	5
1999	1
1998	1
1997	0
1996	0
1995	2
1994	1

Den medicinske afdeling på Landssjúkrahúsið behandler indlagte tuberkulosepatienter og varetager Tuberkulosestationens funktioner.

Vaccination mod gul feber på Færøerne varetages af medicinsk afdeling, Landssjúkrahúsið, i Tórshavn. Der foretoges i 2003 103 vaccinationer (i 2002 90).

- - o 0 o - -

KIRKEGÅRDE

Landslægen behandlede ingen sager om kirkegårde i 2003 (ingen i 2002).

- - o 0 o - -

INSTITUTIONER FOR MINDRE BØRN

I 2003 fik landslægen forelagt 13 sager med henblik på bemærkninger vedrørende bygningsmæssige ændringer eller nybygninger i forbindelse med etablering af kommunale vuggestuer/børnehaver, skovbørnehaver og fritidsskoler for børn (12 i 2002).

- - o 0 o - -

MEDICINALPERSONALE

Sygehuslæger

I 2003 var antallet af normerede sygehusansatte lægestillinger ialt 66, heraf på Landssjúkrahúsið 55, Klaksvíkar sjúkrahús 7 og Suðuroyar sjúkrahús 4. Ialt 40 overlægestillinger var normerede indenfor sygehusvæsenet, heraf 32 på Landssjúkrahúsið, 4 på Klaksvíkar sjúkrahús og på Suðuroyar sjúkrahús 4. Antal normerede reservelægestillinger var 23 på Landssjúkrahúsið, 3 på Klaksvíkar sjúkrahús, og 0 på Suðuroya Sjúkrahús.

Kommunelæger

Ved udgangen af 2003 var antallet af normerede kommunelægestillinger 30, heraf 4 i Klaksvík, 7 i Eysturoy, 9 i Tórshavn, 2 i Norðstreymoy, 2 i Vágoy, 2 i Sandoy og 4 i Suðuroy.

Sundheds- og hjemmesygeplejeordningen

Ordningen beskæftiger dels hjemmesygeplejersker, der yder sundheds- og sygepleje i hjemmene og dels sundhedsplejersker, der varetager forebyggende arbejde hos børn - fra deres fødsel til de går ud af skolen.

Tandlæger

Ved udgangen af 2002 arbejdede der ialt 40 uddannede tandlæger på Færøerne, heraf 6 i Norðoyggjar, 6 i Eysturoy, 3 i Norðstreymoy, 16 i Suðurstreymoy, 2 i Vágum, 1 i Sandoy og 4 i Suðuroy. Dertil to specialtandlæger, en i ortodonti og en sygehustandlæge.

Jordemødre

I 2002 var der 17 normerede jordemødrestillinger under det færøske sygehusvæsen.

Apoteksvæsenet

Ved udgangen af året 2003 var der hos Landsapotekeren ansat 1 apoteker og 1 farmaceut.

På Tjaldurs Apotekið, Tórshavn var der ansat 1 apoteker, 6 farmaceuter, 25,3 farmakonomer, 5 farmakonomelever og 5,88 defektricer, på Suðuroyar apotek i Tvøroyri 1 apoteker, 1,91 farmakonomer, 0 farmakonomelev og 1,84 defektricer, medens der på Norðoya apotek i Klaksvík var ansat 1 apoteker og 1,82 farmakonom, 0 farmakonomelev og 2,10 defektricer.

I 2003 meddelte landslægeembedet i 37 tilfælde læger tilladelse til udlevering af **ikke indregistreret medicin** gennem apoteker (39 i 2002). Denne funktion varetages i Danmark af Lægemiddelstyrelsen, men da apotekervæsenet er overtaget af det færøske hjemmestyre, gælder den danske lægemiddellov ikke her.

Landslægen behandler af samme årsag tillige ansøgninger om **særtilskud til medicin**. I 2003 behandledes 79 sager (33 i 2002).

Det permanente medicintilskudsudvalg har formanden for sygekassernes centralorganisation, landsapotekeren og landslægen som medlemmer.

Registreringsnævnet vedr. farmaceutiske specialiteter har landsapotekeren, landslægen og landsdyrlægen som medlemmer.

Kvaksalveri og ulovlig medikamenthandel

Der var ingen sag under behandling i 2003, ingen i 2002.

Klager over autoriseret sundhedspersonale

I året 2003 var der 12 klagesager vedrørende autoriserede sundhedspersoners faglige virksomhed, der blev videresendt til behandling i Sundhedsvæsenets Patientklagenævn.

Klagesagernes antal de senere år har været:

2003	12
2002	8
2001	4
2000	5
1999	8
1998	4
1997	9
1996	7
1995	8
1994	11

- - o 0 o - -

HELBREDSBEDØMMELSER

Landslægen fungerer som rådgiver for den færøske socialforvaltning og skoledirektion samt Færøernes Landsstyre vedrørende **helbredsbedømmelser i tjenestemandssager**. I 2002 behandlede 31 sager, i 2002 70.

- - o 0 o - -

RETSLIG VIRKSOMHED

Medicolegale ligsyn

Der foretoges i 2003 af landslægen 23 medicolegale ligsyn, 27 i 2002. Der henvises i øvrigt til siderne 19-20.

Sager vedrørende kørekort

Kørekortsagernes antal var 642 i 2003 (610 i 2002), det højeste antal hidtil pr. år.

Tvangsindlæggelse på psykiatrisk afdeling:

Af sager vedrørende tvangsindlæggelse på gule papirer behandlede ingen i 2003 (fem i 2002).

Avlingstidsbestemmelse

Der behandlede 6 sager vedrørende avlingstidsbestemmelse i 2003 (3 i 2001).

Ligpas

I 2003 udfærdigedes intet ligpas (fire i 2002).

- - o 0 o - -

RESUMÉ

Færøerne udgøres af 18 øer i Nordatlanten og har et samlet areal på ca.1400 km² samt et indbyggertal på 48.205 pr. 31.12.2003.

I 2003 fødtes 708 levende børn. Dødfødselshyppigheden var 1,4 ‰. 99,7 % af fødslerne fandt sted på sygehus. Der døde 412 personer i 2003 (414 i 2002). Spædbørnsdødeligheden var 2,8 ‰ i 2002.

Antal dødsfald ved ulykkestilfælde i 2003 var 13, heraf 3 p.g.a. færdselsulykke. Antal selvmord var 3, og der forekom intet tilfælde af drab.

Meningococsepsis anmeldtes i 2003 med 1 tilfælde, ingen tilfælde af meningitis.

Af hepatitis anmeldtes der i 2003 2 tilfælde. Ét nyt tilfælde med tuberkulose anmeldtes, af ornitose to.

Antal normerede kommunelægestillinger i 2003 var 30, medens antal normerede sygehusansatte lægestillinger var 66, heraf 40 overlæger og 26 reservelæger. Antal jordemødre var 17, tandlæger 40, farmaceuter 7 og apotekere 4.

I 2003 foretoges der 23 medicolegale ligsyn. Der behandledes 642 kørekortsager, ingen sag vedr. tvangsindlæggelse og seks avlingstidsbestemmelsessager.

SUMMARY

The Faroes consist of 18 islands in the North Atlantic, the total area is 1400 km², and the number of inhabitants pr. 31.12.2003 is 48.205.

In 2003 there were 708 live-born children. The still-born rate was 1,4‰. 99,7% were born in hospitals. 412 persons died (414 in 2002). Deaths pr. 1000 live births in 2002 was 2,8‰.

The number of fatal accidents in 2003 was 13, including 3 fatal traffic accidents. The number of suicides was 3, and there was no homicide.

0 cases of meningitis was notified, 1 meningococcal sepsis.

There was 1 new case of tuberculosis, 2 cases of hepatitis and 2 of ornithosis.

The number of general practitioners in 2003 was 30, whereas there were 66 hospital physicians. There were 17 midwives, 40 dentists and 11 pharmaceutics.

In 2003 23 medicolegal inquests were made. 642 cases in connection with driver's licences were tried.

Bilag I

Kommuna	Manntal 1/1-03	Flutt til Føroya	Flutt úr Føroyum	Flutt í komm.	Flutt úr komm.	Fødd	Deyð	Manntal 31/12-03
Fugloyar	45	0	1	3	1	1	2	46
Svínoyar	73	0	0	1	11	0	5	58
Viðareiðis	347	9	10	15	22	5	3	342
Hvannasunds	453	7	4	17	23	3	4	446
Klaksvíkar	4.793	126	105	203	185	72	37	4.846
Kunoyar	134	1	2	8	7	1	1	135
Mikladals	79	0	1	0	3	0	2	79
Húsa	68	0	0	2	9	2	1	62
Oyndafj.	181	7	2	8	9	4	1	183
Elduvíkar	91	4	5	7	8	0	2	88
Fuglafj.	1.590	43	30	77	80	17	13	1.591
Leirvíkar	867	28	10	56	38	8	8	885
Gøta	1.033	26	31	63	63	19	9	1.043
Nes	1.196	49	23	74	48	14	13	1.223
Runavíkar	2.558	90	53	151	104	42	18	2.629
Sjóar	1.042	18	18	34	41	13	5	1.043
Skála	693	18	20	54	38	8	6	711
Eiðis	725	19	12	31	40	8	7	717
Sunda	479	14	13	31	23	10	8	489
Funnings	79	4	0	4	0	0	0	83
Gjáar	53	5	0	5	0	0	1	57
Haldarsvíkar	271	2	1	8	13	0	3	263
Saksunar	34	0	0	0	2	0	0	32
Hvalvíkar	376	21	12	46	36	10	5	391
Hósvíkar	281	7	10	25	17	1	5	285
Kvívíkar	580	5	10	44	34	10	6	594
Vestmanna	1.238	28	27	59	58	12	11	1.240
Kirkjubøar	226	7	7	16	14	1	2	227
Hests	45	0	0	1	3	0	1	42
Nólsoyar	268	5	7	12	19	3	2	262
Sandavágs	722	20	18	48	39	12	13	730
Miðvágs	1.021	49	32	92	66	26	13	1.060
Sørvágs	959	18	24	70	56	10	7	976
Biggjar	79	4	0	9	1	2	0	89
Mykines	21	1	2	6	8	0	0	21
Sands	573	22	16	40	29	9	6	587
Skopunar	498	15	9	24	20	3	8	497
Skálavíkar	181	11	4	30	7	1	2	203
Húsavíkar	140	3	4	10	6	1	5	140
Skúvoyar	62	1	0	6	0	2	2	68
Hvalbiar	767	15	10	27	19	6	10	771
Tvøroyrar	1.867	54	45	72	88	20	21	1.850
Fámjins	111	0	0	1	0	1	2	111
Hovs	133	0	2	1	4	2	0	132
Porkeris	373	5	6	19	23	3	5	367
Vágs	1.446	40	39	70	94	18	7	1.433
Sumbiar	431	16	10	28	42	3	6	414
Tórshavnar	18.406	734	676	1.300	1.220	309	124	18.671
Tilsamans	47.688	1.547	1.311	2.908	2.671	692	412	48.205

(Kilde: Landsfólkayvirlitið, Tórshavn)